

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 6 від 31. 03. 2020 року

Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

ПРОГРАМА

**фахового випробування з інформаційної,
бібліотечної та архівної справи**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

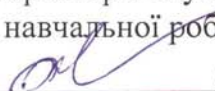
Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

На основі:

**освітньо-кваліфікаційного рівня
молодший спеціаліст**

ПОГОДЖЕНО

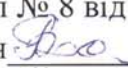
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри бібліотекознавства
та інформології

Протокол № 8 від 20 січня 2020 р.

Завідувач Олена
ВОСКОВОЙНИКОВА-ГУЗЄВА

Київ 2020

ПРОГРАМА фахового випробування

Фахове випробування – обов’язкова умова професійного відбору вступників за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» для навчання за програмою підготовки бакалавра на базі освітнього рівня «Молодший спеціаліст».

Мета фахового випробування – виявити вступників, які мають здібності до роботи в інформаційних центрах, бібліотеках та архівних установах, інших закладах культури, що займаються формуванням, збереженням та опрацюванням інформації і забезпечують вільний досту до неї широкому колу споживачів.

Вступники за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» повинні:

- виявити знання з основ державної політики в галузі бібліотечної та архівної справи, інформаційної діяльності;
- сприяти взаємодії між бібліотеками різних систем і відомств;
- володіти теоретичними знаннями, принципами та методами дослідження з автоматизації в бібліотечно-бібліографічних технологіях;
- аналізувати завдання, тип і вид бібліотечного фонду, що створюється;
- приймати партію документів, що надійшли до бібліотеки, здійснювати їх облік і обробку;
- складати та вести бібліографічні каталоги;
- визначати набір елементів бібліографічного опису на основі міжнародного комунікативного формату UNIMARC та державних стандартів і правил складання та формування та формування бібліографічного опису;
- організовувати обслуговування користувачів в бібліотеках різних типів і видів, у тому числі електронних бібліотеках.

Форма вступного випробування:

Фахове випробування – це складання комплексного іспиту з дисциплін: «Бібліографічна діяльність», «Бібліотечні фонди», «Обслуговування в бібліотеці», «Аналітико-синтетична обробка документів».

Вступне випробування проходить у вигляді комбінованого іспиту, що передбачає письмові відповіді на питання 1-3 екзаменаційного білету та усні пояснення до виконання практичного завдання (питання 3).

Структура білету: екзаменаційний білет складається з трьох запитань:

- Теоретичного (оцінюється максимально в 100 балів);
- Аналітичного (оцінюється максимально в 50 балів);

- Практичного завдання (оцінюється максимально в 50 балів). Орієнтовний перелік питань з дисциплін «Бібліографічна діяльність», «Бібліотечні фонди», «Обслуговування в бібліотеці», «Аналітико-синтетична обробка документів».

Бібліографічна діяльність.

Термінологічні аспекти організації бібліографічної діяльності

Бібліографічна діяльність – одна з основних функцій бібліотек різних типів. Завдання бібліографічної діяльності.

Бібліографічна діяльність як сукупність бібліографічних процесів. Співвідношення понять «бібліографічна діяльність» і «бібліографічна робота», та «бібліографічна робота» і «робота бібліографа». Загальна характеристика основних процесів бібліографічної діяльності.

Основні напрямки бібліографічної діяльності і принципи її організації. Сучасні вимоги до організації бібліографічної справи.

Вплив організації бібліографічної праці на ефективність і якість роботи бібліотеки.

Організаційно-функціональна структура бібліографічної служби бібліотеки.

Бібліографічний відділ – центр бібліографічної служби бібліотеки. Його завдання, структура та функції в бібліотеках різних типів. Бібліографічний підрозділ ЦБС, його завдання та функції.

Бібліографічні процеси у відділах комплектування і обробки літератури.

Участь відділів обслуговування у веденні ДБА, довідково-бібліографічному обслуговуванні, бібліографічному навчанні читачів та інших бібліографічних процесах.

Участь в бібліографічній роботі структурних підрозділів ЦБС.

Управління бібліографічною діяльністю бібліотеки

Сутність та основні принципи і методи управління бібліографічною діяльністю бібліотеки. Організаційна структура управління. Методи управління. Функції управління: планування, звітність і облік бібліографічної роботи, розробка регламентуючих документів; організаційно-методичне керівництво; управління кадрами та технологічними процесами. Документи, які регламентують бібліографічну роботу /положення/, накази керівних органів/; документи, що регламентують роботу конкретного колективу; інструкції по організації окремих бібліотечних процесів.

Методичне керівництво бібліографічною діяльністю, його основні напрямки.

Підвищення інформаційної культури співробітників і користувачів бібліотек

Визначення поняття «бібліографічне навчання користувачів».

Коло бібліографічних знань для різних груп користувачів. Система бібліографічного навчання. Організація бібліографічного навчання в бібліотеках, школах, вищих навчальних закладах, підприємствах і т.д.

Наочні форми бібліографічного навчання. Виставки, плакати, стенди, бюлетені, альбоми і стінні газети їх організація та виготовлення.

Усні форми бібліографічного навчання. Консультації, екскурсії, огляди, лекції, бесіди. Уроки, конференції, усні журнали, бібліографічні вікторини, інформаційні радіопередачі, ВК і ін., методика їх проведення.

Цілі та завдання бібліографічного навчання працівників бібліотеки.

Головні напрямки бібліографічного навчання працівників бібліотек.

Сучасні вимоги до бібліографічної підготовки працівників бібліотеки.

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки (ДБА), його організація і використання.

Функціональне призначення та склад ДБФ в ЦБС. Первинні документи в ДБФ бібліотеки. Зібрання документів органів державної влади і управління, творів видатних політичних діячів і літератури оглядового характеру. Значення цих матеріалів для ДБО користувачів. Довідкові видання, їх пошукові можливості. Основні типи довідкових видань. Енциклопедії та видання енциклопедичного характеру, їх види. Довідники, їх класифікація за призначенням та змістом.

Бібліографічні посібники – важлива частина інформаційних ресурсів бібліотеки. Функціональне призначення бібліографічних посібників. Принципи та джерела комплектування.

Поточні та перспективні бібліографічні посібники. Краєзнавчі бібліографічні посібники, їх особливе призначення для ЦБС.

Каталоги, як джерела бібліографічної інформації. Види каталогів та їх призначення. Алфавітний, систематичний та предметний каталоги, як складові частини ДПА бібліотеки. Алфавітно-предметний покажчик /АПП/ до систематичного каталогу, його призначення та структура.

Бібліографічні картотеки, їх значення і види. Призначення систематичної картотеки статей. Методика її складання та ведення.

Організація і технологія бібліографування документів

Бібліографування документів на різних ділянках бібліографічної роботи. Складання бібліографічних посібників – важливий напрямок в діяльності бібліотек.

Вибір теми посібника та його обґрунтування. Фактори, що визначають вибір теми.

Складання проспекту посібника, його призначення. Відображення в ньому загального ідейного задуму, цільового та читацького призначення посібника. Визначення типологічних та жанрових особливостей посібника, тематичних меж, принципів відбору документу та періодичності видання.

Загальний бібліографічний аналіз документу. Значення передмови, змісту та інших елементів довідкового апарату книги як джерел бібліографічного аналізу.

Бібліографічний опис – основний спосіб характеристики документів. Вимоги до бібліографічного опису.

Анотування як один із способів характеристики документів в рекомендаційних та науково-допоміжних бібліографічних посібниках. Класифікація анотацій. Довідкові та рекомендаційні анотації. Основні елементи анотацій, їх залежність від цільового та читацького призначення посібників.

Організація бібліографічного інформування (БІ) споживачів у бібліотеці

Користувачі бібліотеки, як реальні та потенційні споживачі бібліографічної інформації. Їх склад в бібліотеках різних типів. Мета та цілі звернення читачів до бібліотеки.

Виділення пріоритетних груп споживачів інформації в універсальних наукових бібліотеках, ЦБС.

Масові форми інформування як засіб пропаганди літератури. Бюлетені /списки/ нових надходжень в бібліотеки.

«День інформації» в бібліотеках різних типів.

Бібліотечні фонди.

Бібліотечний фонд – основа діяльності бібліотеки

Бібліотечний фонд: Поняття, функції, властивості. Виникнення поняття «фонд». Цілісність бібліотечного фонду. Множинність, динамічність інформативність бібліотечного фонду. Стохастичний характер бібліотечного фонду. Основні параметри бібліотечного фонду.

Різноманітність документів, що складають бібліотечний фонд.

Основна частина бібліотечних фондів. Типологічний склад фонду бібліотеки за матеріальною конструкцією, за знаковою природою інформації, за періодичністю і структурою, за цільовим призначенням.

Типи бібліотечних фондів

Універсальні і спеціальні фонди. Склад фонду ЦБС за змістом. Склад фондів ЦБС за типами і видами документів. Склад фонду за іншими ознаками. Структура фонду.

Формування бібліотечного фонду як технологічний процес.

Основні процеси формування. Моделювання бібліотечного фонду. Описова модель. Математична модель. Бібліографічна модель. Тематико-типологічна модель.

Сутність і принципи комплектування фондів бібліотек

Відбір – основа комплектування бібліотечних фондів. Два види відбору: первинний та вторинний. Принципи комплектування бібліотечних фондів. Принцип доступності, профілювання-координування. Принцип планомірності та систематичності комплектування.

Планування бібліотечного фонду

Перспективний план. Тематико-типологічний план. Два етапи складання ТТПК: підготовчий і основний. Поточний (оперативний) план. Три частини оперативного плану: заходи бібліотеки щодо формування, збереження і використання фонду на поточний рік, кількісні показники, кошторис витрат на комплектування.

Комплектування бібліотечного фонду як процес

Види комплектування. Початкове комплектування. Поточне, ретроспективне комплектування. Попереднє замовлення-основа поточного комплектування, порядок його здійснення. Передплата періодичних видань. Довідковий апарат на допомогу комплектуванню.

Зберігання бібліотечного фонду

Зміст і чинники зберігання фонду. Фізико-хімічні чинники зберігання фонду. Біологічні чинники зберігання фонду. Соціальні чинники зберігання фонду. Відповідальність бібліотекаря за збереження фонду.

Перевірка бібліотечного фонду

Основні способи перевірки фонду. Перевірка фонду за допомогою форм індивідуального обліку. Перевірка фонду за допомогою контрольних талонів. Перевірка фонду за допомогою топографічного каталога. Підбиття підсумків перевірки та оформлення її наслідків.

Особливості складу і формування фонду для бібліотек

Склад фонду бібліотек для дітей. Віковий принцип. Принцип профілювання і координування. Розстановка фондів бібліотек, що обслуговують дітей. Тематична і систематична розстановка книг. Систематично-алфавітний порядок розстановки за основними таблицями для дитячих бібліотек.

Обслуговування в бібліотеці.

Користувачі, читачі бібліотек, споживачі інформації, відвідувачі: класифікаційна характеристика

Користувачі бібліотек-еволюція поняття. Бібліотечна діяльність користувачів. Соціально-демографічні характеристики читачів бібліотек: стать, вік, освіта і професійна діяльність. Характеристика груп споживачів інформації в сучасному суспільстві. Відвідувачі бібліотек. Структура читацького контингенту бібліотек різних типів.

Методика та організація популяризації інформаційних ресурсів бібліотек

Популяризація інформаційних ресурсів бібліотек: мета, завдання, значення. Масова робота як форма популяризації бібліотеки. Первинно-документний рівень популяризації інформаційних ресурсів. Наочні форми інформування і рекомендації літератури. Книжкова виставка як основа наочного інформування. Вторинно-документний рівень популяризації інформаційних ресурсів. Комунікативний рівень популяризації літератури. Види оглядів, вимоги до їх проведення. Методика підготовки та проведення масових форм популяризації літератури.

Етика бібліотечно-інформаційного обслуговування

Значення професіоналізму бібліотечно-інформаційного фахівця у вирішенні етичних проблем обслуговування. Кодекс етики українського бібліотекаря. Кодекс етики бібліотекарів країн ближнього та далекого зарубіжжя. Норми етики, правила поведінки як регулятор взаємовідносин інформаційного фахівця і користувача.

Професійно-кваліфікаційна характеристика бібліотекаря відділу обслуговування

З історії становлення професійної діяльності бібліотекаря. Сучасні проблеми розробки бібліотечних професіограм. Основні професійні та особистісні вимоги до працівників відділу обслуговування.

Технологічні процеси бібліотечного обслуговування

Цикл “Шлях читацької вимоги” та його особливості в різних типах бібліотек. Бібліотечний запит як вираження інформаційних потреб користувача. Елементи технологічного процесу та їх характеристика. Зміни в технологічних процесах у зв’язку з використанням інформаційних технологій.

Структура підрозділів бібліотечно-інформаційного обслуговування в різних типах бібліотек

Бібліотека в системі документно-інформаційних установ. Класифікація обслуговуючих підрозділів наукових та спеціальних бібліотек. Структура обслуговуючих відділів публічних бібліотек: обслуговування читачів на абонементі; система читальних залів, організація їх роботи. Нестационарні форми обслуговування користувачів бібліотек.

Аналітико-синтетична обробка документів.

Визначення АСОД, завдання і значення. Способи згорнення інформації. Сфери використання аналітико-синтетичної обробки документної інформації.

Аналітико-синтетична обробка документів як засіб управління інформаційними процесами в суспільстві. Роль і значення АСОД. Становлення та основні тенденції розвитку АСОД як наукової дисципліни: вітчизняний і зарубіжний досвід. Об’єкт, предмет вивчення аналітико-синтетичної обробки документів. Мета, завдання, зміст і основні поняття курсу, його місце в системі загальнонаукової та професійної підготовки інформаційних працівників. Структура навчальної дисципліни, її співвідношення та взаємозв’язок з іншими загальнонауковими і спеціальними дисциплінами. Аналіз і синтез як сукупність процесів АСОД.

Мікроаналітичне та макроаналітичне згортання інформації у процесі аналітико-синтетичної обробки документів.

Призначення АСОД і застосування у базах даних електронних та традиційних каталогів. Використання АСОД в інформаційно-аналітичній

діяльності бібліотек, інформаційних центрів та інших бібліографуючих установ.

Аналіз і синтез як сутність процесів аналітико-синтетичної обробки документної інформації.

«Аналіз» і «синтез» як загальнонаукові категорії та складові терміну «аналітико-синтетична обробка документів». Сутність поняття АСОД. Види АСОД: бібліографічний опис документів, систематизація і предметизація документів, анотування та реферування документів, їх співвідношення та взаємозв'язки. Документ як об'єкт логіко-семантичного перетворення зафіксованої інформації. Класифікація документів у процесі аналітико-синтетичної обробки.

Бібліографічний опис: поняття, значення, вимоги. Стандартизація та уніфікація бібліографічного опису документів. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»: характеристика, завдання, призначення.

Короткі відомості з історії становлення і розвитку теорії й практики бібліографічного опису. Бібліографічний опис як основний продукт каталогізації, характеристика поняття та його призначення. Основні функції бібліографічного опису: функція ідентифікації, пошукова функція, функція вибору, інформаційна та організаційна функція. Вимоги до бібліографічного опису: точність, повнота, єдність, чіткість, лаконічність, зрозумілість.

Уніфікація й стандартизація бібліографічного опису документів на сучасному етапі. Застосування ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Вироблення єдиних міжнародних принципів бібліографічного опису в XX ст. Пошуки на початку XX ст. шляхів уніфікації правил опису книг у міжнародному масштабі.

Принципи бібліографічного опису документів.

Основні принципи бібліографічного опису документів. Бібліографічний опис документів із зазначенням індивідуального автора, бібліографічний опис документів із зазначенням колективного автора, бібліографічний опис документів під назвою. Співвідношення термінів «бібліографічний опис» і «бібліографічний запис». Бібліографічний опис як бібліографічна характеристика документа та елемент бібліографічної інформації. Бібліографічний запис – головний результат обробки документів.

Адаптація бібліографічного опису до змін в інформаційно-бібліографічному середовищі України та в міжнародному інформаційному

просторі. Використання бібліографічного опису при наданні інформаційних послуг користувачам у різних галузях документних комунікацій.

Об'єкти та джерела бібліографічного опису документів. Загальні вимоги до складання описів. Види бібліографічних описів.

Документ як об'єкт складання бібліографічного опису. Джерела бібліографічних відомостей різних видів документів. Перелік джерел бібліографічних відомостей різних видів документів. Основні та неосновні джерела бібліографічних відомостей. Виявлення бібліографічних відомостей окремих документів: книг, багатотомних видань, журналів, газет, атласів, карт, документів образотворчого мистецтва, аудіовізуальних матеріалів, нот, комп'ютерних файлів, електронних програм, електронних ресурсів з Internet.

Заголовок бібліографічного опису. Вимоги до заголовків опису: що містять ім'я особи, що містять назву організації. Правила запису. Складання бібліографічних описів документів під заголовком.

Структура бібліографічного опису. Заголовок як елемент бібліографічного опису документів. Методика складання бібліографічного опису документів, що мають індивідуальних авторів. Поняття «автор», «індивідуальний автор» та вибір форми імені автора в заголовку. Співавторство. Особливості наведення в заголовку імен авторів різних країн, народів, епох. Особливі категорії авторів у бібліографічному описі. Форми авторського заголовка. Взаємозв'язок форми авторського заголовка і відомостей про відповідальність. Факультативність авторського заголовка.

Тлумачення терміну «колективний автор». Офіційні та відомчі видання. Межі застосування опису під колективним автором. Методика складання бібліографічного опису багаточастинних документів.

Формулювання заголовків при опису основних груп колективів для різних організацій та установ; вищих органів державної влади і управління: Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України та місцевих органів державної влади і управління. Бібліографічний опис видань політичних партій, громадських об'єднань, асоціацій, товариств та рухів в Україні та закордоном. Бібліографічний опис спільних видань кількох колективів. Бібліографічний опис Конституції України, кодексів та законів.

Області та елементи бібліографічного опису, їх характеристика.

Області та елементи бібліографічного опису, їх роль в уніфікації описів. Елементи бібліографічного опису: обов'язкові й факультативні, їх семантичне навантаження і використання в різних масивах бібліографічної інформації.

Правила складання бібліографічного опису. Мова складання бібліографічного опису. Знаки приписної пунктуації, які використовують з метою виокремлення елементів та областей у бібліографічному описі. Скорочення у бібліографічному описі. Види бібліографічного опису залежно від об'єкта й обсягу застосування елементів бібліографічного опису. Однорівневий, багаторівневий, аналітичний бібліографічний описи: їх характеристика, призначення. Обсяг бібліографічних відомостей. Повний, розширений, короткий бібліографічний опис, аспекти застосування. Процеси та операції складання бібліографічного опису.

Складання бібліографічних описів документів під назвою.

Методика складання бібліографічного опису документів під назвою.

Бібліографічний опис анонімних видань. Особливості складання бібліографічного опису книг чотирьох та більше авторів: відображення імен індивідуальних авторів у відомостях про відповідальність.

Бібліографічний опис багатотомних видань.

Багаторівневий бібліографічний опис (опис багатотомних документів, опис серіальних видань) та опис окремого тому багатотомного видання. Загальна частина опису і специфікація, їх характеристика.

Визначення терміну «багатотомні видання». Особливості оформлення багатотомних видань. Загальні й часткові відомості. Закінчені й незакінчені багатотомні видання. Правила складання багаторівневого опису багатотомних видань. Різні варіанти опису окремих томів.

Аналітичний бібліографічний опис. Загальна характеристика. Бібліографічний опис рецензій.

Аналітичний бібліографічний опис документів (бібліографічний опис складової частини документа). Суть, призначення, структура бібліографічного опису складової частини документа. Особливості наведення відомостей про складову частину документа. Відомості про ідентифікуючий документ. Відомості про місце розташування складової частини в ідентифікуючому документі. Бібліографічний опис складових частин офіційних видань: нормативних актів, документів партійних і громадських організацій. Бібліографічний опис складових частин наукових видань: збірників, монографій, серіальних видань. Особливості бібліографічного опису окремих видів складових частин документних публікацій: частини твору, фрагменту тексту, статті з газети, журналу, енциклопедії, словника, довідника. Опис рецензій.

Правила складання бібліографічного опису різних видів документів (картографічних, образотворчих, нотних документів).

Особливості складання бібліографічного опису нетекстових документів: картографічних, нотних, образотворчих, аудіовізуальних, електронних. Склад областей і елементів опису даних документів. Область специфічних відомостей про документ, її семантичне наповнення. Вибір першого елементу бібліографічного опису.

Об'єкти бібліографічного опису картографічних видань та структура опису. Бібліографічний опис карт, атласів. Однорівневий та багаторівневий опис картографічних видань. Особливості аналітичного бібліографічного опису картографічних видань. Формулювання територіального заголовку опису. Особливості приведення елементів в області фізичної характеристики.

Об'єкти опису нотних видань. Правила складання бібліографічного опису нотних видань. Особливості формулювання заголовку опису нотних видань. Наведення відомостей про музичні жанри, вид музики, тональність творів, засоби виконання. Дані про форми нотного тексту в області специфічних відомостей про документ. Бібліографічний опис односторонніх нотних видань. Бібліографічний опис серіальних нотних видань.

Об'єкти опису видань образотворчого мистецтва. Особливості формулювання заголовку опису. Особливості бібліографічного опису листових видань образотворчого мистецтва. Бібліографічний опис серіальних видань образотворчого мистецтва.

Правила складання бібліографічного опису електронних документів.

Поняття про електронні ресурси. Суть, призначення, структура бібліографічного опису електронних ресурсів. Об'єкти для складання бібліографічного опису електронних ресурсів. Характеристика джерел бібліографічних відомостей. Методика складання бібліографічного опису електронних ресурсів локального доступу (комп'ютерних файлів на CD-ROM: програмних продуктів, баз даних) та віддаленого доступу (інтерактивних засобів інформації: мультимедія, матеріалів з Internet). Особливості наведення відомостей в областях виду та обсягу ресурсу, фізичної характеристики, приміток.

Поняття «класифікація наук». Бібліотечна класифікація, її суть, значення, вимоги до неї.

Поняття про класифікацію. Генезис та еволюція терміна «класифікація». Значення класифікації для розвитку науки та практичної діяльності.

Класифікація наук як методологічна основа документних класифікацій. Наукова об'єктивність, історизм, комплексність і багатоаспектність як основні принципи створення класифікаційних систем. Типи класифікаційних систем: перелічувальні, комбінаційні, аналітико-синтетичні (фасетні). Поняття «ієрархічна класифікація». Типи класифікаційних систем за змістом: універсальна, галузева, спеціалізована. Типи класифікаційних систем за масштабом їх розповсюдження в сучасному світі: міжнародна, національна, локальна.

Бібліотечно-бібліографічні класифікації в системі документних класифікацій. Динаміка розвитку знань і межі змінюваності універсальних бібліотечних класифікацій. Вимоги до бібліотечно-бібліографічної класифікації. Значення бібліотечно-бібліографічних класифікацій в інформаційно-бібліотечній діяльності.

Структура Таблиць ББК для масових бібліотек: основний ряд ділень, види індексів, методичні вказівки, відсилки та інше. ЗТД, СТД, ТТД. Характеристика, значення, використання.

Таблиці документних класифікацій, їх призначення, структура. Складові частини таблиць. Характеристика елементів основних та допоміжних таблиць. Індксація в таблицях класифікації. Види індексації. Функції індексації. Проблеми перебудови класів у класифікаційних системах.

Систематизація документів: поняття, загальні правила.

Систематизація документів, її завдання. Об'єкти систематизації. Принципи систематизації: пріоритет основного змісту, наукової об'єктивності систематизації. Методика систематизації. Загальна методика систематизації. Метод багаторазового відображення документів, його сутність і методика застосування. Систематизація документів широкого змісту. Систематизація документів за аспектами розгляду предмета: об'єктом впливу, з урахуванням цільового та читацького призначення тощо.

Основні процеси систематизації документів.

Спеціальна методика систематизації документів. Організація й технологія систематизації. Робочі таблиці класифікації, методика їх складання. Методичний і довідковий апарат систематизатора. Процеси систематизації: обстеження документа, вибір класифікаційного індексу, його оформлення, редагування класифікаційних індексів. Методика систематизації за ББК.

Систематизація природничої літератури.

Структура і наповнення відділу «2 Природничі науки». Специфічні особливості модернізації, поділ екологічної тематики, фізико-математичних наук, наук про Землю та ін. Зв'язки і розмежування між відділами. Особливості систематизації документів фізико-математичного, хімічного, біологічного циклів та наук про Землю (геодезичних, геофізичних, геологічних, географічних). Використання таблиць загальних і територіальних ділень.

Правила систематизації технічної літератури.

Наповнення відділу «3 Техніка. Технічні науки» та його структура. Специфічні особливості змін та доповнень у підрозділі «32.97 Обчислювальна техніка», його спеціальні типові ділення. Зв'язки і розмежування між розділами та відділами. Особливості систематизації документів з енергетики, радіоелектроніки, гірничої справи, машинобудування, будівництва, транспорту та ін. Застосування системи таблиць спеціальних, загальних і територіальних типових ділень.

Правила систематизації сільськогосподарської літератури.

Наповнення відділу «4 Сільське і лісове господарство. Сільськогосподарські і лісогосподарські науки». Уточнення термінології та методичних вказівок. Характеристика змістових змін у підрозділах «лісове господарство», захист рослин, мисливське і рибне господарство. Зв'язки і розмежування між відділами.

Особливості систематизації документів з питань рослинництва, тваринництва, ветеринарії та ін. Застосування спеціальних типових ділень у діленнях «Спеціальне рослинництво» та «Спеціальне тваринництво». Використання таблиць загального та територіального типового поділу при систематизації.

Правила систематизації медичної літератури.

Обсяг, структура і зміст відділу «5 Охорона здоров'я. Медичні науки». Уточнення термінології у відділі. Визначення місця поділу: екстреної медичної допомоги у надзвичайних ситуаціях та медицини катастроф: формування здорового способу життя людини; медичної екології та інших сучасних понять медицини. Особливості систематизації документів з питань організації охорони здоров'я, гігієни, епідеміології, загальної патології, комплексу ділень клінічної

медицини та її прикладних галузей. Використання таблиць загальних та територіальних типових ділень при систематизації.

Правила систематизації суспільно-політичної літератури.

Місце, структура і наповнення циклу суспільних наук. відповідність відображення суспільних наук в сучасній класифікації знань, суспільного життя. Відображення нової проблематики, сучасної термінології, поглядів учених різних шкіл та напрямів суспільних наук. Зміни в періодизації новітньої історії, уточнення хронологічних меж періодів. Методика відображення матеріалів про держави СНД. Особливості відображення літератури з історії України та української діаспори. Уточнення зв'язків і розмежування між відділами та розділами циклу.

Особливості систематизації документів з історії, економіки, політики, галузей права, військової справи та ін. Використання таблиць загальних, територіальних і спеціальних типових ділень при систематизації документів.

Місце відділу гуманітарних наук у ББК. Структура циклу і принципи його побудови. Наповнення відділів та розділів циклу гуманітарних наук. відображення сучасних проблем культурології, освіти, засобів масової інформації, книгознавства, філології, філософії, релігії та ін. Уточнення зв'язків і розмежування між відділами та розділами циклу.

Особливості систематизації документів про культуру, науку, спорт, соціокультурну діяльність у сфері дозвілля, художню літературу, етику, естетику, соціальну психологію та ін.

Систематизація літератури універсального змісту.

Структура і наповнення відділу «9 Література універсального змісту». Наведення тематичних формулювань галузевих бібліографічних посібників у відповідності до формулювань розділів ББК. Уточнення зв'язків і розмежування між відділами та розділами циклу.

Особливості систематизації бібліографічних посібників, енциклопедій, словників, довідників, серійних видань, журналів та ін.

Сутність поняття «предметизація». Основні етапи процесу предметизації.

Поняття про предмет і предметизацію. Предметизація як вид наукового опрацювання документів. Предметизація як вид мікроаналітичного згортання документної інформації. Предметизація як категоріальний аналіз. Використання предметизації в інформаційно-бібліотечній діяльності, в електронних дескрипторних інформаційно-пошукових системах та пермутаційних показниках.

Тенденції і перспективи розвитку предметизаційних систем та їх автоматизації. Перші спроби створення предметно-орієнтованого ресурсу в Internet в Україні. Поняття про загальну і спеціальну методику, їх суть та особливості. Завдання та об'єкти предметизації. Основні процеси предметизації. Відбір та обстеження документа як об'єкта предметизації. Відбирання смислових компонентів в основному змісті документа і прийняття рішення для наступного вираження в предметних рубриках. Оформлення відібраних смислових компонентів у предметні рубрики. Редагування предметних рубрик.

Сутність поняття «предметна рубрика». Види предметних рубрик.

Види предметних рубрик. Правила формулювання заголовків і підзаголовків предметних рубрик. Вимоги до формулювань предметних рубрик. Лексика мови предметних рубрик. Частини мови, що використовуються при формулюванні лексичних одиниць. Провідне слово лексичної одиниці. Граматика (морфологія і синтаксис) мови предметних рубрик. Інверсія в предметних рубриках: її завдання і застосування.

Прості та складні предметні рубрики, правила їх формулювання. Логіко-лінгвістичний напрям предметизації. Категоріальний метод побудови складних предметних рубрик. Фасетний синтаксис. Довідково-посилальний апарат мови предметних рубрик. Структура предметних рубрик. Характеристика аспектів дослідження предмета. Тематичні, регіональні (географічні) та хронологічні підзаголовки предметних рубрик. Предметизація документів з окремих галузей знань та деяких видів документів.

Методика анотування документів.

Поняття про анотацію: її сутність і якісні характеристики. Виникнення анотацій та етапи розвитку теорії й методики анотування. Функції анотації: пошукова, комунікативна та функція оцінки. Основне призначення анотації. Стандартизація анотування документів. Загальні вимоги до анотацій: змістовність, доступність, лаконічність, індикативність. Особливості мови і стилю анотацій. Вимоги до оформлення тексту анотацій. Структура інформаційних елементів анотацій. Процеси анотування: підготовчий, основний, заключний. Специфіка анотування документів в традиційному та автоматизованому режимах. Жанри анотації залежно від виду й типу документа, галузі застосування, цілей і сфер використання (науково-інформаційна діяльність, інформаційно-аналітична діяльність, редакційно-видавнича справа, книжкова торгівля). Засоби стимулювання до читання первинного документа в анотаціях: проблемні, аргументні, емоційні.

Загальна методика створення анотацій. Джерела створення анотацій. Етапи анотування. Методи анотування документів. Особливості застосування методів згортання інформації (цитування, перефразування, інтерпретації) при анотуванні документів.

Специфіка створення рекомендаційних анотацій (охоплення всіх елементів довідкових анотацій і основних досить докладних фактичних відомостей). Ключові аспекти, що відбиваються в рекомендаційній анотації; специфіка її мови й стилю написання. Залежність послідовності розташування елементів у рекомендаційній анотації від значимості тієї або іншої інформації для споживача.

Специфіка створення довідкових анотацій. Ключові аспекти, що відбиваються в довідковій анотації; специфіка її мови й стилю написання. Залежність послідовності розташування елементів у довідковій анотації від значимості тієї або іншої інформації для споживача.

Методика створення видавничої анотації. Специфіка анотування документів, що готуються до видання. Методика анотування різних типів і видів документів. Анотування творів художньої літератури: відомості про письменників і укладачів; характеристика творів, що увійшли до видання; характеристика читачького призначення та компонентів, які доповнюють основний текст. Анотування наукових, навчальних, довідкових, виробничих, інформаційних видань. Методи оцінювання анотацій.

Види та типи анотацій.

Класифікація анотацій. Анотації бібліографічні й видавничі. Типологія бібліографічних анотацій. Типи анотацій за функціональним призначенням: довідкові й рекомендаційні. Типи анотацій за способом характеристики первинного документа: загальні й аналітичні. Типи анотацій за кількістю документів, що аналізуються: монографічні та зведені (групові). Типи анотацій за обсягом та глибиною згортання інформації: пояснювальні, описові й реферативні. Типи анотацій в залежності від обсягу: короткі, розгорнуті. Типи анотацій в залежності від форми видання: традиційні та телеграфні. Типи анотацій в залежності від ступеня механізації: інтелектуальні, формалізовані, автоматичні. Типи анотацій в залежності від укладачів: авторські і референтські.

Характеристика окремих видів анотацій. Рекомендаційна або популярна анотація як один із найрозповсюдженіших видів анотацій і жанрів інформаційних видань. Видавнича анотація. Прикнижкова анотація як різновид видавничої, її специфіка. Історія її виникнення й специфіка. Інформаційні елементи видавничої анотації. Книготорговельна анотація. Її особливості,

значення для інформаційної діяльності. Видавничі анотації як основа для створення книготорговельних анотацій.

Національна система реферування в Україні.

Виникнення та становлення реферативної періодики. Реферативні видання XIX ст. Теоретичні розробки в галузі реферування. Зарубіжна реферативна періодика. Реферативні журнали СРСР. Реферативна періодика України 20 – 60-х рр. XX ст. Розробка теорії реферування наукової літератури. Особливості практики реферування в різних країнах. Всеросійський інститут наукової і технічної інформації (ВІНІТІ). Проект Всесвітньої системи науково-технічної інформації (ЮНІСІСТ). Розробка теорії реферування у 60-х рр. XX ст.

Розвиток реферування в сучасній Україні. Реферативний журнал «Політика. Політичні науки», «Економіка. Економічні науки» (Книжкова палата України), реферативний журнал «Джерало» (Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського). Передумови створення системи реферування в Україні. Джерельні, інформаційні, матеріальні, інтелектуальні ресурси створення загальнонаціональної системи реферування в Україні. Створення загальнонаціональної системи реферування в Україні (1992 – 1993 рр.).

Кооперація у створенні загальнонаціональної системи реферування. Інформаційні установи – учасники координації. Галузеве реферування інформаційних установ та його місце в загальнонаціональній системі реферування. Загальнонаціональна база даних рефератів: структура, система наповнення, методика використання в практичній інформаційній діяльності. Стандартизація реферування. Перспективи розвитку загальнонаціональної системи реферування.

Практичні завдання.

1. Складання бібліографічних описів документів під заголовком.
2. Складання бібліографічних описів документів під назвою.
3. Складання бібліографічного опису збірок.
4. Складання бібліографічних описів документів 2-х авторів.
5. Правила складання однорівневого бібліографічного опису.
6. Правила складання багаторівневого (зведеного) бібліографічного опису багатотомного видання.
7. Бібліографічний опис окремих томів багатотомного видання.
8. Аналітичний бібліографічний опис. Загальна характеристика.
9. Бібліографічний опис рецензій.
10. Бібліографічний опис газетних та журнальних статей, інтерв'ю, діалогів.

11. Загальні поняття про офіційні та відомчі видання. Правила формулювання заголовку опису.
12. Бібліографічний опис документів політичних партій та громадських організацій.
13. Бібліографічний опис документів органів державної влади та управління.
14. Правила складання бібліографічного опису різних видів документів (картографічних, образотворчих, нотних документів).
15. Правила складання бібліографічного опису різних видів документів (багатотомних, періодичних, видань, що продовжуються).
16. Правила складання бібліографічного опису різних видів документів (стандартів, кінофотофонодокументів, електронних документів).
17. Систематизація літератури з питань історії та історичних наук.
18. Систематизація літератури підвідділів 65, 66, 67, 68.
19. Систематизація літератури з літературознавства та художньої літератури.
20. Систематизація літератури підвідділів 70-79.
21. Систематизація літератури з питань мовознавства.
22. Систематизація літератури універсального змісту.
23. Особливості систематизації дитячої літератури.
24. Систематизація літератури з мистецтва.
25. Систематизація природничої літератури.
26. Правила систематизації технічної літератури.
27. Правила систематизації сільськогосподарської літератури.
28. Систематизація літератури з літературознавства та художньої літератури.
29. Методика підготовки та проведення масових заходів в бібліотеці (на вибір).

Критерії оцінювання знань вступників

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Рекомендована література

Законодавчі та нормативно-правові документи

1. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №5461-17 від 12.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №5029-17 від 10.08.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
4. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1–2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Вид. офіц. – Чинний від 2007–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – III, III, 47, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
5. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.80–2000, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. – Вид. офіц. – Чинний від 2008–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, III, 7, [1] с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
6. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами [Текст] : (ГОСТ 7.11–2004 (ИСО 832:1994), MOD; ISO 832:1994, MOD) : ДСТУ 7093:2009. – Вид. офіц. – Чинний від 2010–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – III, IV, 82 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи) (Національний стандарт України).
7. Інструкція з обліку документів, що знаходяться в бібліотечних фондах : Наказ М-ва культури і мистец. України від 3.04.2007 р. №22 // Збірник нормативних документів із бібліотечної справи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Б-ка ; [уклад. Л.П. Бондар]. – Луцьк, 2009. – С. 177–189.
8. Інструкція про організацію та порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів серед бібліотек України через систему обмінних фондів : Наказ М-ва культури і мистец. України від 23.03.2005 р. №152 // Збірник нормативних документів із бібліотечної справи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Б-ка ; [уклад. Л.П. Бондар]. – Луцьк, 2009. – С. 170–176.
9. Інструкція про порядок відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру національного культурного надбання : Наказ М-ва культури і мистец. України від 20.11.2001 р. №708 // Збірник нормативних документів із бібліотечної справи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Б-ка ; [уклад. Л.П. Бондар]. – Луцьк, 2009. – С. 136–140.
10. Положення про систему депозитарного зберігання бібліотечних фондів України : Наказ М-ва культури і мистец. України від 2.12. 1996 р. №570

// Збірник нормативних документів із бібліотечної справи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Б-ка ; [уклад. Л.П. Бондар]. – Луцьк, 2009. – С. 120–123.

11. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. №32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.

12. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 9 квіт. 1999 р. №595-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – №22/23. – Ст. 199; В ред. Закону №222-19 від 28.06.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>.

Базова

13. Библиографическое описание электронных ресурсов [Текст] : метод. рекомендации / сост.: Бахтурина Т. А., Дудник И. С., Кулыгина Н. Ю. – М., 2001. – 43 с.

14. Бібліографічний опис електронних видань в АБІС «ІРБІС» [Текст] : метод. поради / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [уклад.: Л. О. Мартовицька, О. А. Поліщук]. – Харків : [б. в.], 2013. – 38 с. : рис.

15. Библиографическая работа в библиотеке : организация и методика / О.П. Коршунов, Д.Я. Коготков, Э.К. Беспалова и др., под. ред. О.П. Коршунова. – Москва : Кн. палата, 1990. – 255 с.

16. Горбаченко Т. Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації [Текст] : навч. посіб. для дистанц. навчання / Т. Г. Горбаченко ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Ун-т «Україна», 2008. – 311 с. : іл., табл., портр. – (Мережа дистанційного навчання). – Бібліогр.: с. 304–311.

17. Загальні вимоги та правила складання бібліографічного опису документа [Текст] : [метод. посіб.] / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. б-ка ; [уклад. Н. Г. Конджарян ; наук. ред. Г. М. Голиш]. – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2013. – 112 с. – Бібліогр.: с. 61.

18. Карпенко О. О. Аналітико-синтетична переробка документної інформації: бібліографічний опис [Текст] : навч. посіб. / О. О. Карпенко ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т». – 2-ге вид., допов. і перероб. – Харків : ХАІ, 2010. – 138 с.

19. Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія : зб. тест. завдань для комплексн. перевірки знань студентів [Текст] / Р. Крохмальний, Н. Демчук, О. Хамула [та ін.]. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 280 с.

20. Книгознавство [Текст] : термінол. слов. : ред.-вид. справа, журналістика, поліграфія, вид. бізнес, інформ.-бібл. діяльність : навч. вид. / за заг. ред. В. О. Жадька. – Київ : Експрес-Поліграф, 2012. – 304 с.

21. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики [Текст] / [Г. М. Швецова-Водка (кер.), Г. В. Сілкова,

Л. О. Черепуха та ін.] ; наук. ред. і авт. вступ. ст. Г. М. Швецова-Водка. – Київ : Кн. палата України, 1998. – 116 с.

22. Столяров Ю.Н. Эволюция библиотечного фондирования / Ю.Н. Столяров, Н.Н. Кушнарченко, А.А. Соляник; под ред. Ю.Н. Столярова. – Москва : Изд-во ФАИР, 2007. – 687 с.

23. Столяров Ю.Н. Библиотечный фонд: учебник / Ю.Н. Столяров. – Москва : Книжная палата, 1991. – 271 с.

24. Столяров Ю.Н. Как сохранить библиотечный фонд : (Секреты старого книгохранителя) : учеб.-метод. пособие / Ю.Н.Столяров. – 2-е изд., дораб. и доп. – Москва : изд-во ИПО Профиздат, изд-во МГУКИ, 2001. – 256 с.

25. Організація та методика бібліографічної роботи в бібліотеці : навч.-метод. матеріали. – Рівне, 2014. – 59 с.

26. Шарабура Т.О. Інформаційний пошук : робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. / Т.О. Шарабура. – Київ : Ліра-К, 2017. – 256 с.

27. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

28. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 “Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.” / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-тє вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

Додаткова

29. Абросимова Н.В. Библиографическая деятельность библиотеки: учебно-практическое пособие / Н.В. Абросимова. – Санкт-Петербург: Профессия, 2013. – 159 с.

30. Андреева Н.Е. Нормативные показатели деятельности виртуальных справочных служб библиотек / Н.Е. Андреева, С.С. Смиреннова // Библиография. – 2013. – № 2. – С. 21-25.

31. Бакан С. Довідково-інформаційне обслуговування : еволюція в часі / С. Бакан // Бібліотека і книга у контексті часу : зб. наук. ст. [І] Міжнар. наук.-практ. конф., 11–13 трав. 2006 р., м. Київ / НПУ. – Київ, 2006. – С. 10-20.

32. Варюхина Л. Виртуальная справочно-информационная служба как новая услуга публичных библиотек Украины / Л. Варюхина // Бібл. форум України. – 2005. – № 2. – С. 17-19.

33. Вербова В. Вибіркове розповсюдження інформації: теорія та досвід впровадження в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / В. Вербова // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – №7. – С. 24-27.

34. Вовк Н. Інформаційно-аналітичні документи: сфера використання та класифікація / Н. Вовк // Вісн. Книжк. палати. – 2016. – № 4. – С. 47-49.

35. Войченко І. Книжкові виставки НБУВ як складова науково-інформаційної діяльності бібліотеки : історія та сучасні тенденції / І. Войченко, І. Прокошина // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2005. – Вип. 14. – С. 362-369.

36. Ворошилов О. Вивчення запитів користувачів як складова забезпечення повнішого задоволення їхніх інформаційних потреб / О. Ворошилов // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2007. – Вип. 18. – С. 26-31.
37. Глазунова Л.В. Бібліографознавство в Україні на сучасному етапі: організаційно-управлінський аспект : автореф. дис... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Л.В. Глазунова; Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2015. – 23 с.
38. Добко Т. Використання електронних інформаційних ресурсів у довідково-бібліографічному обслуговуванні / Т. Добко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – № 6. – С. 25-28.
39. Добко Т. Довідково-бібліографічне обслуговування в електронну еру : розвиток навігаторської функції / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2003. – № 1. – С. 2-6.
40. Добко Т. Платні довідково-бібліографічні послуги бібліотек: історія і сучасність / Т. Добко // Бібл. вісн. – 2013. – № 1. – С. 19-28.
41. Добко Т.В. Бібліографічна довідка в системі довідково-бібліографічного обслуговування : практ. посіб. / Т.В. Добко, М.А. Чиж, О.М. Василенко ; НАН України, НБУВ ; наук. ред. В. М. Горовий. – Київ, 2004. – 90 с.
42. Добко Т.В. Справочно-библиографическая деятельность в библиотеках НАН Украины: тенденции и перспективы развития / Т.В. Добко // Вест. БАЕ. – 2014. – №3. – С. 65-70.
43. Довгань О. Функціонування інформації в контексті діяльності служби «Віртуальна бібліографічна довідка» – об'єднаного проекту освітянських бібліотек / О. Довгань // Вісн. Книжк. палати. – 2013. – №2. – С. 21-24.
44. Загуменна В.В. Інноваційні форми інформаційно-бібліографічного обслуговування / В.В. Загуменна // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 21–23 трав. 2007 р. / М-во освіти і науки України, М-во культури і туризму України, ДАКККіМ. – Київ, 2007. – С. 112–114.
45. Зотова В. Методичні підходи до інформаційно-бібліографічного обслуговування читачів у режимі «запит – відповідь» / В. Зотова // Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2006. – С. 83-88.
46. Інформаційна та бібліотечно-бібліографічна діяльність: теорія, історія, практика : зб. наук. пр. / ред. : Г.В. Сілкова, Г.М. Швецова, І.В. Мілясевич, М.С. Костенко ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2016. – 130 с.
47. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – Київ : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.
48. Остапчук Ю.А. Визначення понять «віртуальний довідково-бібліографічний апарат» й «електронний довідково-бібліографічний апарат» бібліотеки / Ю.А. Остапчук // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2010. – Вип. 27. – С. 200-206.

49. Остапчук Ю.А. Обґрунтування терміну «довідково-бібліографічного апарату бібліотеки» / Ю.А. Остапчук // Бібл. вісн. – 2009. – № 4. – С. 33-37.
50. Остапчук Ю.А. Поняття «довідково-бібліографічний апарат» та його місце в бібліотеці як системі / Ю.А. Остапчук // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – № 10. – С. 12-15.
51. Остапчук Ю.А. Термінологічні питання бібліографічних апаратів бібліотек / Ю.А. Остапчук // Термінологія документознавства та суміжних галузей знань : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, КНУКіМ, Ін-т держ. упр. та інформ. діяльн. – Київ, 2010. – Вип. 4. – С. 118-130.
52. Прокопенко Л.С. Методика пошуку літератури / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2005. – №4. – С. 51-58.
53. Саженина Е.В. Библиотечная выставка: от поисков новых форм к обретению содержания / Е.В. Саженина // Вест. БАЕ. – 2014. – №4. – С. 50-53.
54. Свіркова Л. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів: нові тенденції і проблеми / Л. Свіркова // Бібл. форум України. – 2008. – № 1. – С. 22-25.
55. Свирюкова В.Г. Инновации в организации справочно-библиографического обслуживания в научных библиотеках / В.Г. Свирюкова // Вест. БАЕ. – 2016. – №2. – С. 25-27.
56. Справочник библиографа / науч. ред. А.Н. Ванеев, В.А. Минкина. – 3-е изд., доп. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – 528 с.
57. Романуха З.В. Внедрение электронных коммуникационных технологий в библиографическое информирование потребителей в вузовских библиотеках западного региона Украины / З.В. Романуха // Вест. БАЕ. – 2014. – №4. – С. 40-46.
58. Романуха З. Термінологія довідково-бібліографічного обслуговування / З. Романуха, Г. Швецова-Водка // Вісн. Книжк. палати. – 2015. – №9. – С. 16-19.
59. Романуха З. Термінологія бібліографічного інформування / З. Романуха, Г. Швецова-Водка // Бібл. вісн. – 2016. – №1. – С. 46-51.
60. Трачук Л. Віртуальна виставка чи віртуальний бібліографічний посібник / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2008. – Вип. 22. – С. 180-189.
61. Трачук Л. Віртуальне довідково-бібліографічне обслуговування в українських бібліотеках / Л. Трачук // Вісн. Книжк. палати. – 2006. – № 8. – С. 16-18.
62. Трачук Л. Форми масового електронного бібліографічного інформування споживачів / Л. Трачук // Наук. пр. НБУВ. – Київ, 2010. – Вип. 28. – С. 149-157.
63. Трачук Л. Электронные каталоги обласных универсальных научных библиотек Украины и концепция «Библиотека 2.0» / Л. Трачук // Вест. БАЕ. – 2016. – №1. – С. 81-86.

64. Хайцева Л.Б. Виртуальная справочная служба для специалистов библиотечной сферы (опыт Российской государственной библиотеки) / Л.Б. Хайцева // Вест. БАЕ. – 2013. – №4. – С. 40-43.

65. Шалиганова А. Виртуальна довідкова служба в публічних бібліотеках України : напрями розвитку / А. Шалиганова // Бібл. форум України. – 2006. – № 2. – С. 16-18.

66. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net>.

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : електронні інформаційні ресурси НБУВ [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>.

3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://www.nplu.org>.

4. Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://library.kubg.edu.ua>.

5. Українська бібліотечна асоціація [Електронний ресурс] : [офіц. сайт]. – Режим доступу: <http://www.ula.org.ua/ua/>.